

PROGRAM PRACY NA ZAJĘCIACH TWÓRCZEGO MYŚLENIA W KLASIE 0

Celem proponowanych zajęć jest wdrożenie dzieci do pracy grupowej, budującej ścisłe relacje między jej członkami. Aktywne metody pracy angażują wszystkich uczniów w bezpośrednie działanie, powodując stymulowanie wyobraźni. Drama pozwala na wchodzenie w role i symulowanie sytuacji i zachowań, które mogą mieć miejsce w życiu codziennym. Nauka odmawiania, poznawania siebie i innych, pozwoli uniknąć realnego zagrożenia, dzięki umiejętności rozpoznawania go. Zajęcia te mają za zadanie rozwijanie twórczego myślenia dzieci i umiejętności wypowiedzenia się w sposób wyczerpujący i ciekawy. Na zajęciach obowiązuje zasada tolerancji i szanowania zdania innych. Jest tu miejsce na pomyłki, błędy, gdyż traktowane są one jako źródło nowych doświadczeń. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu.

Przy opracowaniu programu wykorzystana została książka Edwarda Nęcki *Trening twórczości*, oraz F. Guillaumond *Nauka komunikowania się w grupie przedszkolnej*.

Październik

POZNAJEMY SIEBIE

1. Zgadnij, kim jestem?
 - Dzieci wymyślają sobie, jakim przedmiotem, zwierzątkiem chcą być. Muszą się z danym przedmiotem zidentyfikować i przedstawić w taki sposób, żeby grupa odgadła, kim są.
2. Gdzie chowają się problemy?
 - Nauczyciel przedstawia listę emocji np.: smutek, lęk, niechęć, litość, wstyd. Dzieci podzielone na grupy mają za zadanie wymyślić sytuacje, w których pojawiają się dane emocje. Przedstawiciel grupy za pomocą mowy ciała prezentuje dane emocje.
 - Rozmowa w zespole na temat, w jaki sposób poradzić sobie z podanymi emocjami. Burza mózgów.
3. Uczymy się rozumieć swoje uczucia.
 - Nawiązanie do zajęć poprzednich. Przedstawienie negatywnym uczuciom uczuć pozytywnych. Dzieci przydzielają podanym przez nauczyciela emocjom odpowiednie buzie. Uśmiechnięte pozytywnym, smutne negatywnym.
4. jak radzić sobie ze złością i gniewem?
 - Nauczyciel opowiada dzieciom historię, której główny bohater z jakiegoś powodu wpadł w straszny gniew. Złościł się na najbliższych, obrażał i był agresywny. Burza mózgów. Zadaniem dzieci jest zastanowienie się, jak mógł bohater historii postąpić, by swoją złość rozładować nie raniąc innych. Nauczyciel spisuje wszystkie propozycje dzieci, następnie wspólnie z uczniami wybiera kilka i zapisuje na dużej planszy. Zawieszona w widocznym miejscu będą służyły uczniom w klasie.

Listopad

1. Poznajemy swoje mocne strony.
 - Dzieci bawią się w gwiazdy, które chcą napisać autobiografię. Wymyślają, jaką sławną postacią chcą być w przyszłości, czy politykiem, czy aktorem, piosenkarzem, itp. zastanawiają się, co znajdzie się w ich książce. Grupie opowiadają, co najlepiej umieją robić, w czym są dobrzy.

JA I INNI

2. Poznajmy się lepiej
 - Dzieci z dużego worka losują różne przedmioty (mogą to być ilustracje przedmiotów), nauczyciel zapowiada, że przedmioty powtarzają się, zadaniem dzieci jest odnalezienie swojej pary i przeprowadzenie wzajemnego wywiadu. Dzieci pytają o zainteresowania, ulubione potrawy, zabawy itp. chętna para powtarza wywiad przed całą grupą. Wywiad taki, nauczyciel może nagrać i z dziećmi odsłuchać.
3. Co możemy zrobić razem?
 - Nauczyciel wybiera jedno dziecko, podrzuca kilka balonów i wyjaśnia, że zadaniem jego jest jak najdłuższe utrzymanie ich w powietrzu. Następnie prowadzący rozmawia z dziećmi, dlaczego to zadanie się nie powiodło. Wspólnie z dziećmi próbuje znaleźć odpowiednie rozwiązanie zaistniałego problemu. Ostatecznie zadanie zostaje powtórzone. Nad utrzymaniem balonów w górze pracuje cała grupa. Na zakończenie grupa wspólnie wyciąga wnioski.

Grudzień

1. Pracujemy w grupie
 - Dzieci otrzymują tylko gazetę i nożyczki. Ich zadaniem jest wyciąć z niej jak najdłuższy łańcuch. Wspólnie opracowują metodę działania, wybierają przedstawiciela, który będzie posługiwał się nożyczkami i wykonywał pracę zgodnie z zaleceniami grupy. Na zakończenie następuje omówienie zadania, problemów, jakie zaistniały i podjęcie próby radzenia sobie w podobnych sytuacjach w przyszłości.
2. Z grupą łatwiej.
 - Nauczyciel dzieli klasę na 3-4 osobowe grupy. Każda grupa ma za zadanie odgadnąć, co znajduje się w worku. Mogą dotykać przedmiotu przez worek, ważyć, czy potrząsać. Dzieci porozumiewają się między sobą, a ustaloną odpowiedź przedstawiają na rysunku, ponieważ każda grupa odgaduje ten sam przedmiot.
3. Pomoc koleżeńska.
 - Dzieci dobrane w parach. Przed dziećmi na ścianie przyklejone są arkusze papieru, i ustawione słóczki z trzema kolorami farb. Jedno dziecko – malarz ma zawiązane oczy. Mówi pomocnikowi, jakiego koloru chce użyć. Drugie dziecko słownie próbuje naprowadzić kolegę na odpowiednią farbę i odpowiednie miejsce na kartce. Na koniec następuje omówienie działań.

Styczeń

1. Jak trudno się zrozumieć – rzecz o porozumiewaniu się.
 - Nauczyciel wybiera kilkoro chętnych dzieci i wyprowadza je z klasy. Pozostaje jedno. Nauczyciel czyta mu krótki tekst z gazety, następnie prosi by własnymi słowami przekazało zasłyszane informacje kolejnemu koledze. Ten staje przed identycznym zadaniem. Pozostałe dzieci mają możliwość obserwowania, jak podana na początku informacja ulega zniekształceniu w miarę jej kolejnego przekazywania.
2. jak trudno się zrozumieć.
 - Dzieci pracują w parach, siedzą tyłem do siebie plecami. Jedno dziecko trzyma plansze z figurami geometrycznymi ułożonymi w pewną całość. Jego zadaniem jest przekazanie tego, co widzi koledze w taki sposób, by mógł narysować ten układ. Na koniec następuje porównanie prac i omawianie zadania.
3. Nie rozmawiaj z nieznajomymi.
 - Dzieci mają za zadanie narysować zakończenia przedstawionych przez nauczyciela sytuacji np. dziewczynka siada do auta z nieznajomymi, chłopiec otwiera nieznajomym drzwi mieszkania, dziecko przyjmuje cukierki od nieznajomego itp. na zakończenie następuje omówienie i podsumowanie prac.
4. Czy łatwo jest odmawiać?
 - Trzy dwuosobowe zespoły dostają od nauczyciela zadanie odegrania konkretnych sytuacji, gdzie jedna osoba próbuje namówić kolegę do zrobienia czegoś niewłaściwego, a druga ma za zadanie skutecznie odmówić:
 - Namawianie do pójścia na wagary
 - Namawianie do zabawy na podwórku kosztem odrabiania lekcji
 - Namawianie do złamania zakazu rodziców, podczas ich nieobecności

Pozostałe dzieci obserwują kolegów i oceniają, komu udało się skutecznie odmówić i czy to było łatwe zadanie.

Luty

1. Uczymy się odmawiać.

- Nauczyciel opowiada dzieciom historię, jak pewna dziewczynka została namówiona na kradzież batonika. Złapana przez obsługę w sklepie miała ogromne nieprzyjemności. Dzieci w grupach próbują wymyślić, w jaki sposób dziewczynka powinna się zachować wobec namowy, jak odmówić. W podsumowaniu zajęć, nauczyciel zwraca uwagę, że należy odmawiać kulturalnie, ale stanowczo, bez zbędnego tłumaczenia przyczyn.

2. Jesteśmy asertywni.

- Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy:

→ Te, które lubią koty

→ Te, które lubią psy

Zadaniem dzieci jest przedstawienie grupie przeciwnej argumentów za hodowlą ich ulubionego zwierzęcia. Nauczyciel czuwa nad dyskusją, upominając by przebywała bez krzyków, złości i obrażania się. Wyciągnięcie nauki, że każdy ma prawo do własnego zdania, upodobań i należy to szanować.

Marzec

UCZYMY SIĘ PODEJMOWAĆ DECYZJE

1. Co mam robić? Co wybrać?

- Zadaniem dzieci jest szukanie dobrych stron w dwu proponowanych, niezbyt podobających im się wyborach i wybranie tego, co wydaje się mimo wszystko korzystniejsze.

2. Pomóż sobie podjąć decyzję.

- Metoda *rzut kostką*. Dzieci wyobrażają sobie, że muszą wybrać jedną rzecz z sześciu, które chciałyby mieć. Każdej rzeczy należy przyporządkować jedną liczbę kropek na kostce do gry. Następnie następuje rzut kostką. Nauczyciel wspólnie z dziećmi próbuje znaleźć dobre strony posiadania właśnie tej wylosowanej rzeczy.

3. Grunt, to podjąć decyzję – osiołkowi w żłoby dano...

- Nauczyciel czyta dzieciom wiersz, *Osiółkowi w żłoby dano*. Dyskusja, na czym polegał problem osiołka. Dzieci wyobrażają sobie, że złota rybka może spełnić jedno z trzech życzeń: możesz być piękny, bogaty, albo utalentowany. Dzieci próbują znaleźć złe strony każdej z możliwości i wybierają tą, która ma najmniej argumentów przeciw.

TWÓRCZE MYŚLENIE

4. Z czym ci się to kojarzy?

- Nauczyciel mówi jakiś wyraz, następnie dziecko mówi wyraz – skojarzenie do wyrazu podanego itd. Następnie należy wybrać trzy odległe skojarzenia i ułożyć historyjkę z ich użyciem.

Kwiecień

1. Miasto jest jak fabryka czekolady

- Nauczyciel podaje dzieciom bardzo zaskakujące porównania np. miasto jest jak fabryka czekolady, kałuża jest jak kwaśne mleko itp. zadaniem dzieci jest próba wyjaśnienia tych porównań.

2. Co by było gdyby...

- Dzieci podzielone na zespoły próbują wyjaśnić, co by było, gdyby:
 - Krowy były malutkie
 - Ludzie cały czas rośli
 - Góry miały uszy
 - Kwiaty umiały chodzić
 - Codziennie na 15 minut wyłączano grawitację

Swoje pomysły przedstawiają na dużych arkuszach papieru. Każde dziecko tworzy własną część opowieści

3. Jeden dzień z życia piórnika.

- Nauczyciel poleca dzieciom, aby wyobraziły sobie, że są piórnikami i opowiedziały, co lubią robić, co im sprawia radość, jak się czują, gdy ktoś wkłada im wyżutą gumę, lub temperuje kredki. Praca grupowa. Po ustaleniu wersji odpowiedzi, jedno dziecko z grupy jest reporterem przeprowadzającym wywiad, a drugie piórnikiem. Wywiady można nagrać i odtworzyć wspólnie z dziećmi.

Maj / czerwiec

GRAMY SZTUKĘ

Przydzielenie ról, próby, wykonywanie dekoracji i wystawienie sztuki podsumowującej tematykę wzajemnej pomocy, pt. „Koziołek Matołek w opałach”.